

Taristuprojektide mõju Eesti majandusele ja ettevõtete väärtustele

Illar Kaasik

Investment Agency OÜ



Sisukord

- Majanduskeskkonna stimulaatorid
- Valik suurematest Eesti taristuprojektidest
- Kokkuvõte



Majanduskeskkonna stimulaatorid

- EU otsetoetused
- EU 2,6 triljoni EUR suurune võlakirjade tagasiostuprogramm
- EU Keskpanga intressimäärad
- Suured taristuprojektid
- Maksupoliitilised otsused
- Kliima ☺



EU toetused

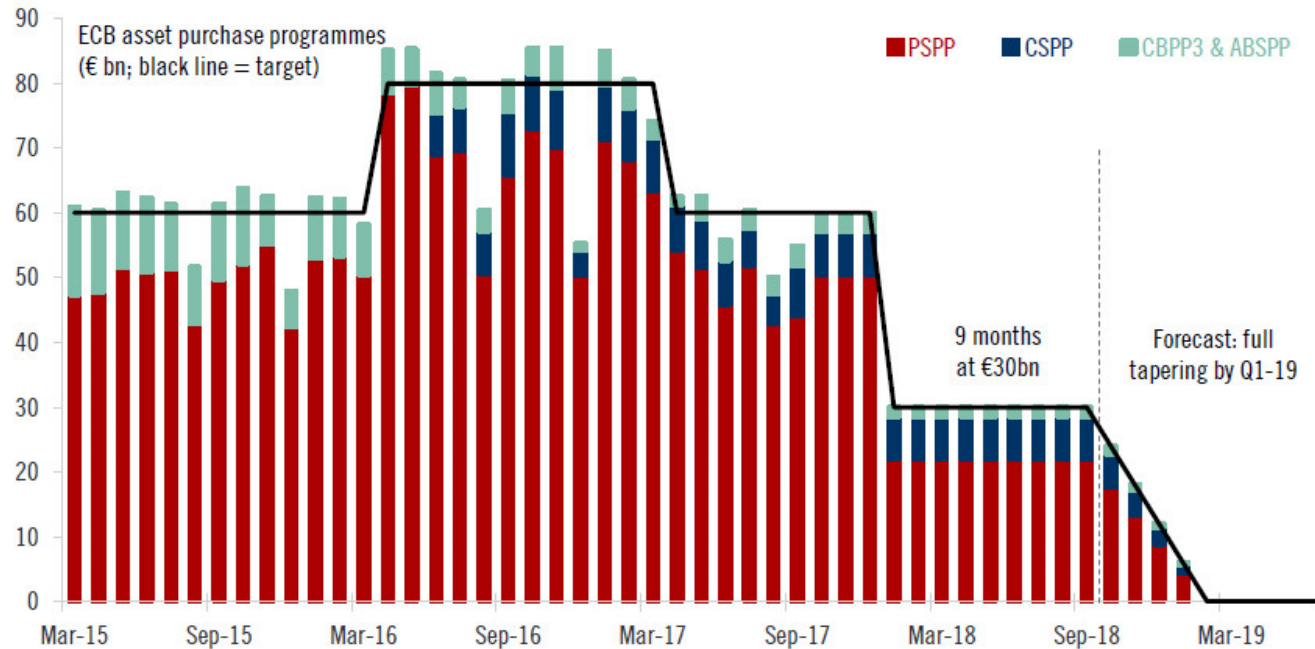
- 2004 - 2016 keskmiselt 3,2% SKP'st (koos Eesti poolsete sissemaksetega 2,1%)
- 2014 - 2020 3,2 miljardit EUR'i
- 2021 - ?



Euroala keskpankade laiendatud varaostukava

- 2,6 trln EUR
- Alustati märts 2015
- Lõpetatakse 2018

ECB asset purchases including our projections for QE tapering

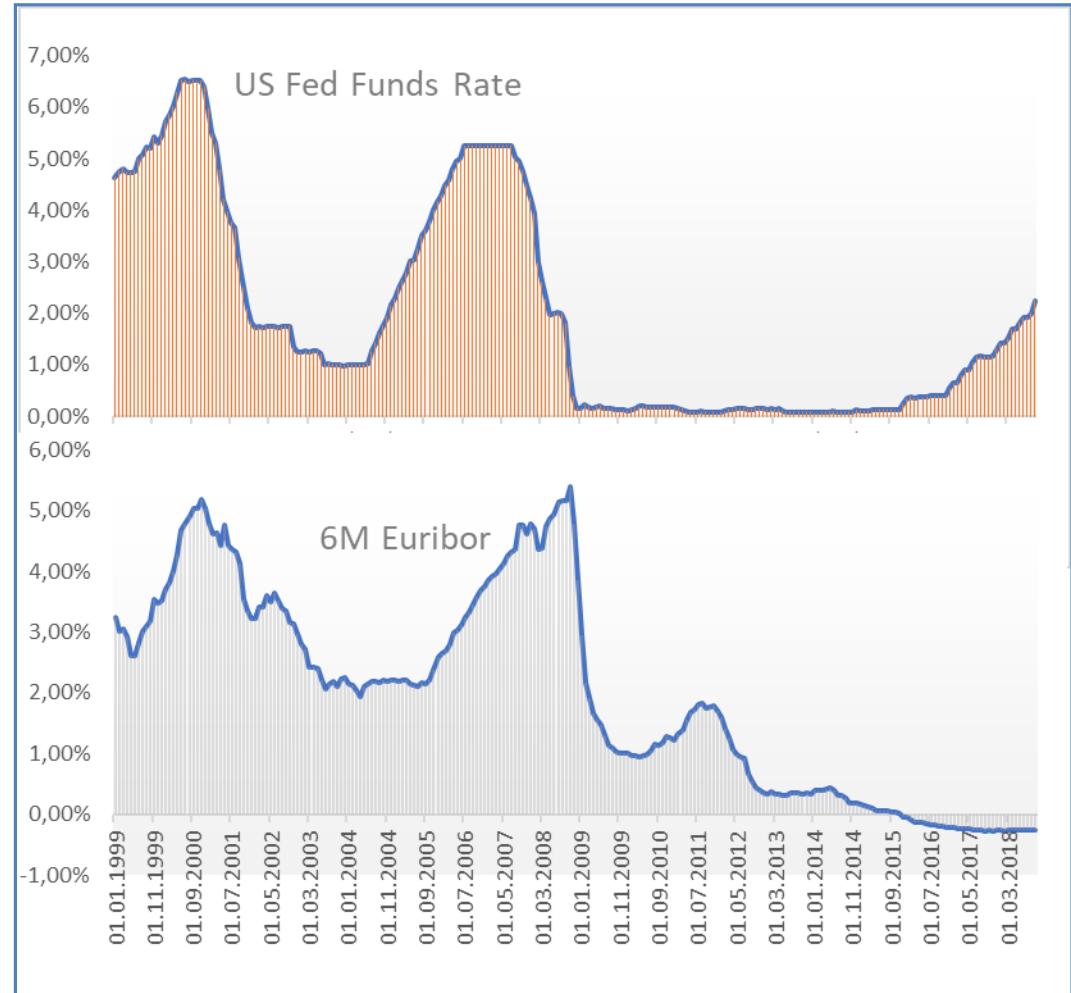


Intressimäärad

Intressimäärad 10.2018

- 6m Euribor -0.268%
- USA-s 2,25% alates septembrist 2018

Intressimäärad 2020



Eesti suuremad taristuprojektid

- Rail Baltic
- Balticconnector
- Estlink
- Auvere Elektriijaam
- Iru jäätmeenergiaplokk
- Eesti lairiba infrastruktuurivõrk
- Tallinn – Helsingi tunnel



Taristuprojektide mõju

- Ehitusfaas
 - Otsene mõju (ehitusvaldkond, materjalide tarnijad, maavarad)
 - Kaudne mõju (teenindussektor, toidlustus, kinnisvarasektor ja majutus)
- Ekspluateerimine
 - Infrastruktuuri operaator ja haldaja
 - Infrastruktuuri kasutajad, tarbijad
- Riskide juhtimine



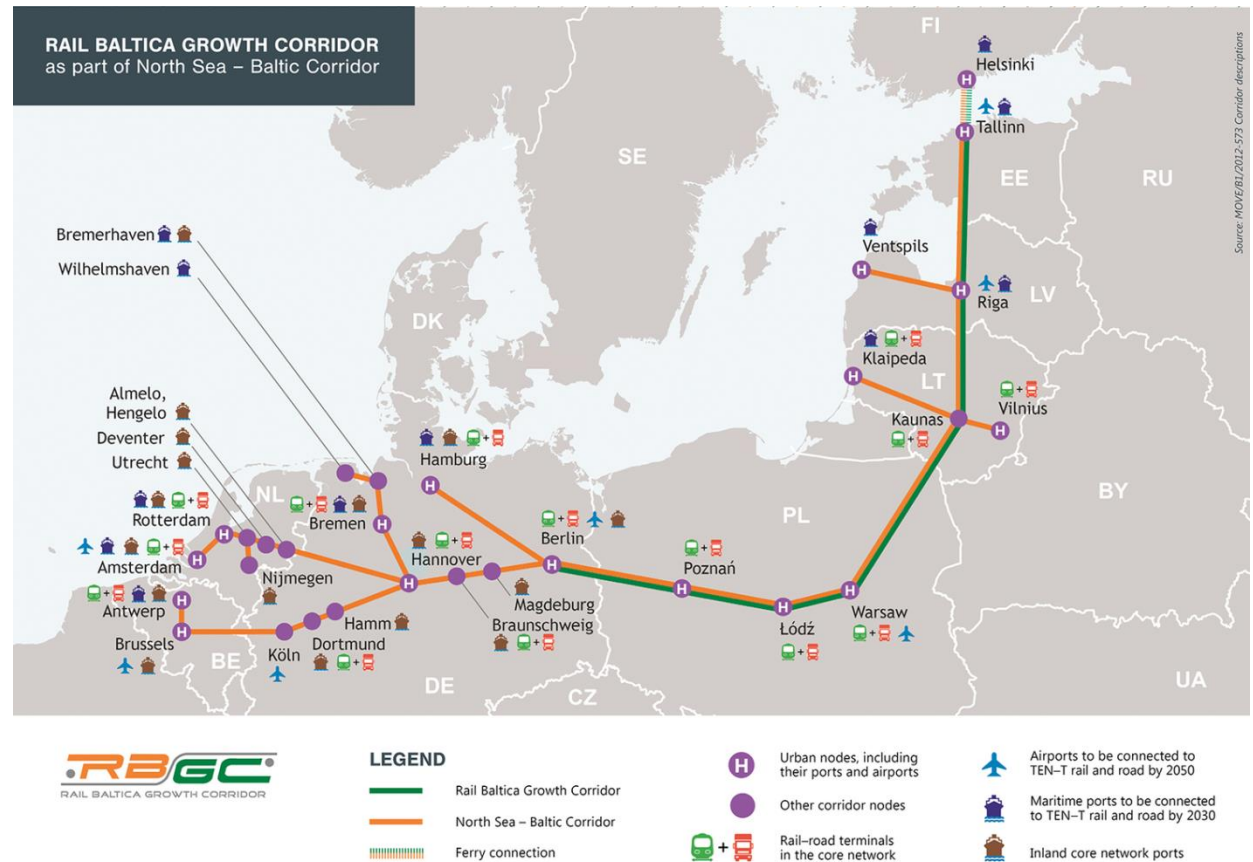
Rail Baltic

- 213 km raudteed
- 520 keskkonnameedet
- 24 ökodukti
- 8 kergliiklustunnelit
- 86 silda ja viadukti
- 21,5 km müratõkkeseinu
- 17,3 miljonit tonni täitematerjali
- Juurdepääsu- ja hooldusteed



Rail Baltic

- + Ehitusvaldkond
- + Maavarad (liiv, killustik)
- + Logistikaettevõtted
- + Tootmine
- + Teenindusvaldkond
- + Turism
- Transpordiettevõtted

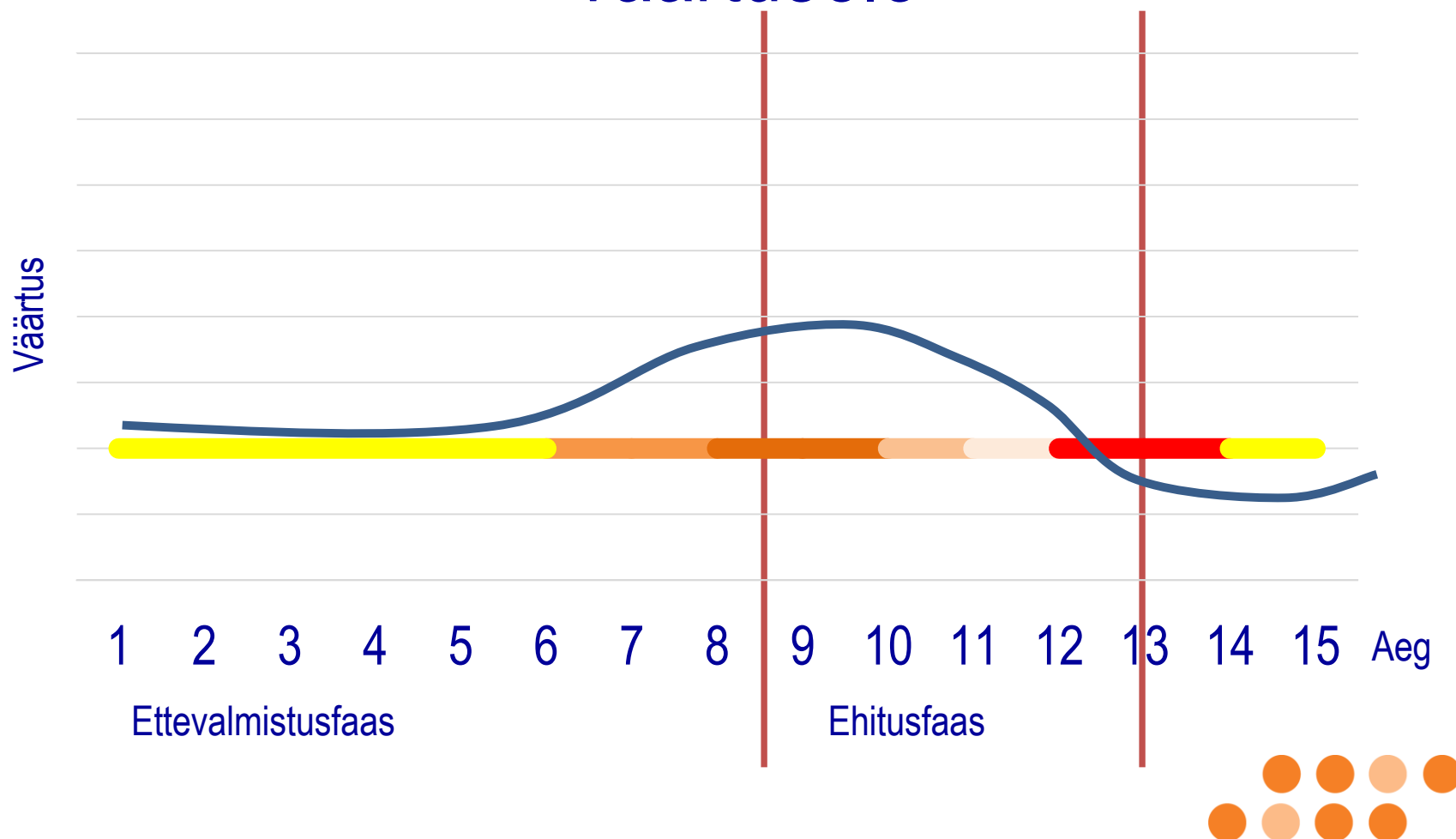


Rail Baltic - 1,3 mld EUR

- HHLA – Transiidikeskus ca 50 mln EUR
- Tref 2 – 1899. aastal asutatud Vinci SA tütar Eurovia
- Deutcshe Bahn
- Hiina kapital
- Tallinn – Helsingi tunnel



Suure taristuprojekti mõju ettevõtte väärtusele



Kolm võimalikku tunneli trassi

Kui kasvõi ükski neist võimalikest tunnelitest kunagi realiseeruks, oleks see maailma pikim merealune tunnel.

Variant 1 Porkkala–Naissaare–Paljassaare

Vähem reklaamitud, 54 km pikkune.

Variant 2 Porkkala–Rohuneeme

Raudtee kulgeks Masala ja Porkkala kaudu Rohuneemele. Raudtee pikkus oleks sellisel juhul 120 km. Sellest 67 km kulgeks tunnelis, millest omakorda 50 km vee all. Tuulutusšahtid Uppuloto saare ja Tallinna madala piirkonnas rajatud kunstsaares kohal.

Variant 3

Pasila–Rohuneeme

Rohuneemes pinnale, sealt Maardu kaudu Tallinna. Raudtee pikkus on kokku 105 km. Sellest 83 km oleks tunnelis, millest omakorda 66 km vee all. Tunneli suurim sügavus Tallinna madala kohal oleks 220 m ja setendeid tunneli kohal 50–150 m.



Iru jäätmeenergiaplokk



- Prügimajandus
- Soojusenergia hind
- Maksumus 105 milj EUR

Allikas: Merko



Auvere Elektriijaam



- Narva kinnisvaraturg ehituse ajal
- Puidutööstus

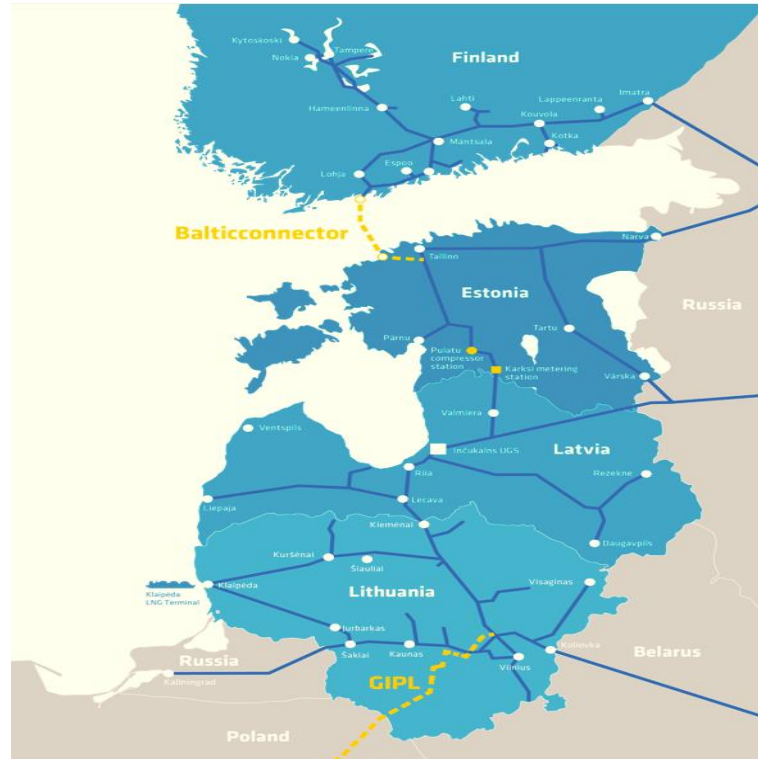


Auvere Elektriijaam

- Maksumus 610 mln EUR
- 25% Eesti elektritarbimisest
- Suudab kasutada toorainena kuni 50% ulatuses taastuvaid tooraineid (nt. puit jm)
- Puhtam keskkond
- Elektritootmise varustuskindluse tagamine
- Ehitaja General Electric (Alstom)



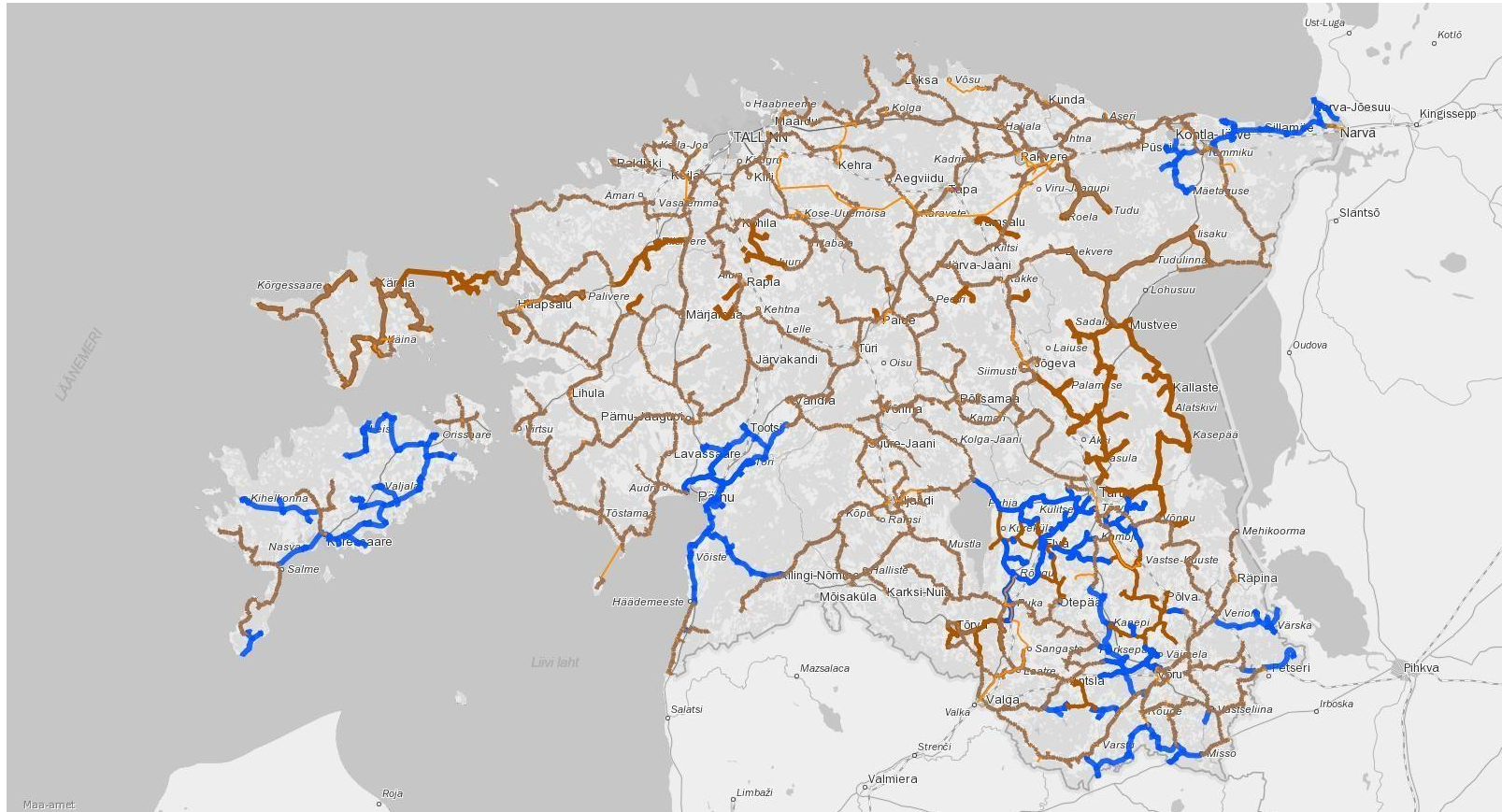
Balticconnector 135 milj EUR.



Estlink - 100 mln EUR



Eesti lairiba infrastruktuurivõrk - 100 mln EUR



Taristuprojektide mõju ettevõtetele.

Ehitusfaas

	Üldehitus	Teede - ja sillaehitus	Võrgu ja trasside ehitus	Kinnisvara	Logistika	Betoontoodete tootmine	Metsamajandus	Maavarad	Metallitööstus	Elektriseadmete tööstus
Rail Baltic	+	+		+	+	+		+	+	
Balticconnector			+						+	
Lairiba			+							+
Auvere elektrijaam	+			+		+	+		+	
Iru jäätmeenergiaplokk	+								+	
Estlink			+							+

Ekspluateerimine

Kinnisvara	Turism	Autotransport	Logistika	Tootmine	Soojamajandus	Metsamajandus	Teenindus	IT	Prügimajandus
+	+	-	+	+					
				+	+				
			+	+			+	+	
						+			
				+					-



Taristuprojektide mõju majandusele

- Kvaliteetsem, kiirem ja odavam ligipääs informatsioonile
- Energiajulgeolek
- Parem ligipääs erinevatele energiaallikatele (gaas, elekter, taastuvenergia) – võitlus monopolidega
- Kiiremad ja paindlikumad transpordiühendused
- Tugevam ja stabiilsem majandus
- Eesti suurte ettevõtete huviorbiidis
- Uued tehnoloogiad ja kompetentsid

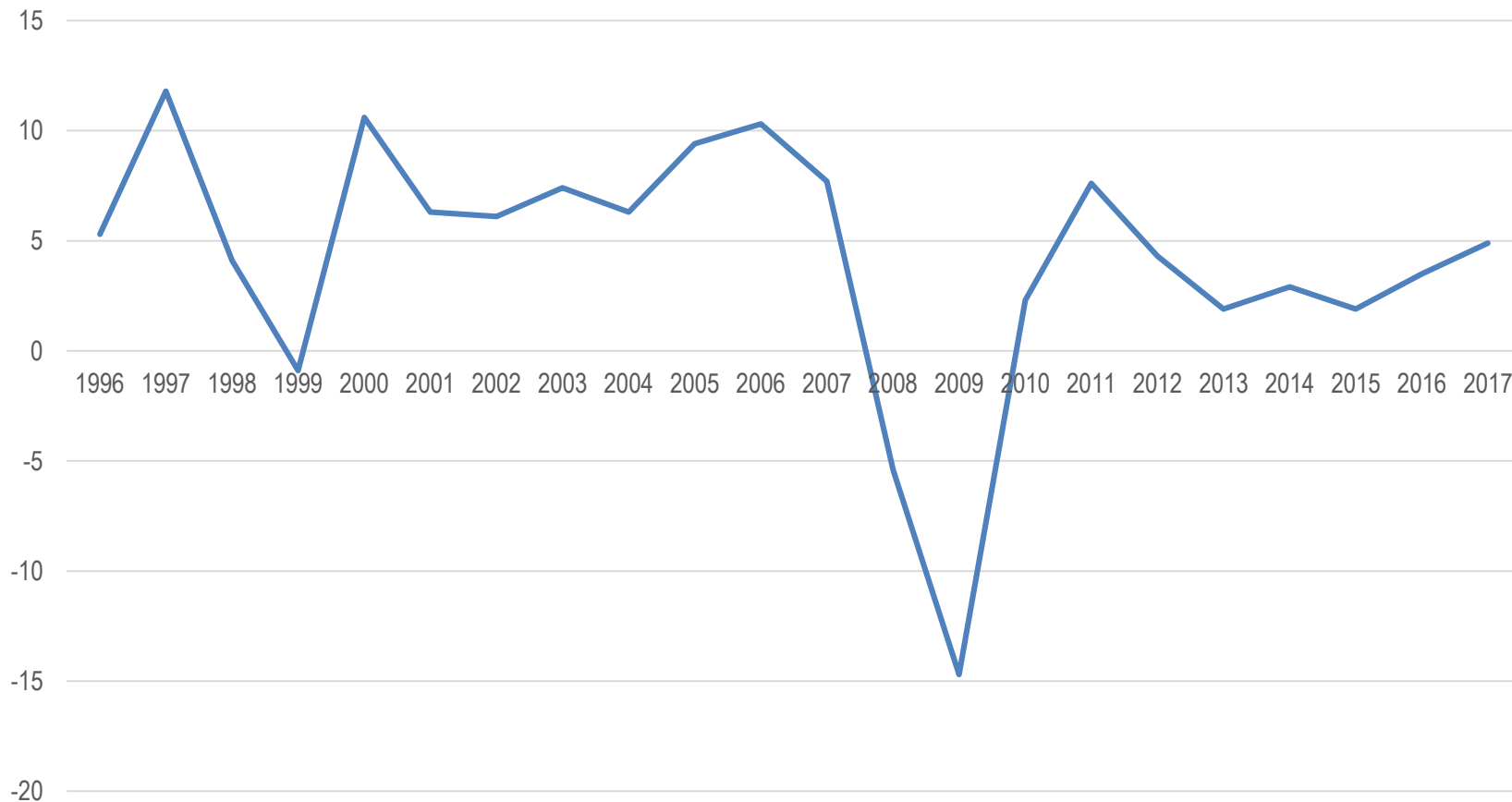


2019 - Kas müüa oma ettevõte?

- Turu likviidsus on vähenemas, samas on tänu varaostuprogrammile ja majanduskasvule turul raha veel palju
- Raha hind hetkel on odav – samas on oodata selle kasvu
- EU toetused vähenevad 2021...
- Kõrge palgatase ja madal tööpuudus piirab ettevõtete arenguvõimalusi
- Uued tehnoloogiad muudavad majandusmudeleid ,e kaubandus , tehisintellekt, robootika, uued materjalid jne
- Viimasest kriisist on möödunud pea 10 aastat ...



Eesti SKP 1995 - 2017



Allikas: Eesti Statistikaamet



Täna tähelepanu eest!



Illar Kaasik

Illar.kaasik@agency.ee

+372 50 51 753

www.agency.ee

